

BORZSÁK ISTVÁN

CAPAX IMPERII

A dolgozatból, amely a heidelbergi H. Petersmann emlékére szerkesztett gyűjteményes kötetben németül is olvasható, kiderül, hogy a sokszor idézett tacitusi szókapcsolat *nem* annyit jelent, mint ahogy általában értelmezik (de pontos, félreérthetetlen fordítására még Sir Ronald Syme sem vállalkozott), vagyis *nem* a. m. „aki képes (vagy alkalmas) az uralkodásra”, hanem „az, aki (tehetsége tudatában vagy politikai környezetének szándéka szerint) *kap(na)* a hatalmon, aki bármilyen eszközzel, foggal-körömmel tör(ekszik) a hatalomra”.

Tacitusról lévén szó, *quem virum sumam celebrare?* Ed. Norden szellemességével nem versenyezhetünk, aki „Germanische Urgeschichte”-jét annak idején ἐκ Διός (azaz J. K. Zeuss nevével) kezdte; a *summus Symius* nevének latinositásán csak az akadhat fent, *qui mal y pense*.

Nélkülözhetetlen, csak éppen nem könnyen kezelhető monográfiájában Syme több alkalommal szövi bele előadásába a címül választott tacitusi szókapcsolatot, de megközelítően pontos, félreérthetetlen fordítására egyszer sem vállalkozik. Vegyük sorra ezeket a helyeket!

A politikai helyzetet feltáró első rész egyik fejezetének címe (45: *Capax imperii*) az adoptáltatásakor 44 éves Traianusra vonatkozik. Így is zárul (58): „Traianust Agricola jelentette be ünnepélyesen és nyilvánította »*capax imperii*«-nek. Ez a kifejezés, bár sem Tacitus az Agricola-életrajzban, sem Plinius a Panegyricusban nem használta, *implicit*e mindkét írásban benne van. Fölöttébb jelentős fogalom (the notion is highly significant). Végigvonul Tacitus minden történeti írásán és egységbe foglalja a dinasztikus politika és a polgárháborúk krónikáját” (imparts a unity to the record of dynastic politics and civil wars). Csak jegyzetben (58,4) tünteti fel, hogy az illető kifejezés Galbával (Hist. I 49,4) és Titusszal kapcsolatban fordul elő (Hist. II 77,1, vö. II 1,2); idézi Tiberius, ill. Augustus szavait (Ann. I 11,1 *solam divi Augusti mentem tantae molis capacem*; 13,2 *capacem, sed aspernantem*, sc. M. Lepidum); görög megfelelőjeként (?) pedig az ἄξιός ígét, illetve az ἄξιος (τῆς αὐταρχίας vagy ἡγεμονίας) melléknevet regisztrálja.¹

¹ Az *optimus princeps*-eszmény bizánci továbbélését nyomozó O. Treitinger a császárdicsőítő *acclamatió*kban refrénszerűen felhangzó ἄξιος megjelölésekről: Die oströmische Kaiser- und Reichsidee im höfischen Zeremoniell. Jena 1938, 48; vö. Ant. Tan. 30 (1983) 21 = Digma I 62. — Álljon itt Párizs Pápai Ferenc szótárának magyarázata: *capax imperii* a. m. „méltó, hogy másoknak parantsoljon”.

„Egy történetíró első lépései” (I 129: An historian’s first steps) címen — egyebek közt — a szónoki babérok élvezése helyett történetírói pályára térő Tacitus hivatali kötelességként vállalt szerepléséről: Verginius Rufus *laudatio funebris*-éről olvasunk. (Elhangzott valószínűleg 97 októberében, amikor is Tacitusnak hivatalból mindenképpen részt kellett vennie a Traianus adoptálását előkészítő tanácskozáson.) Itt Syme-nak alkalma nyílik képzelőtehetségének megcsillogtatására: miről is szónokolhatott a *laudator* (Plin., Ep. II 1,17) *eloquentissime et σεμνῶς*? „Egy dinasztia letűnéséről, a hatalom igénylőiről, a hadseregek hangulatáról; akár Traianus adoptálása előtt, akár utána hangzott el a búcsúztatás, szót kellett benne ejteni Germania Superior vezénylő tábornokának Róma közvetlen sorsát érintő jelleméről és *kapacitásáról*. Az illető tábornok vagy a legesélyesebb jelölt volt, vagy máris megválasztott *imperator*...” Továbbá: „a szónok aligha mellőzhette a *res publica* iránti engedelmesség (obedience; vö. Agricola *obsequium*-ával!) hangsúlyozott említését, valamint a »*capax imperii*« fenséges témájához fűzött ünnepélyes próféciát” (a solemn prophecy on the august theme *c. imp.*). — Syme fantáziáját alkalmasint az Agricola zárófejezete (44,5 *quod* — *sc. hanc beatissimi saeculi lucem ac principem Traianum* — *augurio votisque ominabatur*) mozgathatta meg.

Az illusztris szerző külön fejezetben tárgyalja Tacitus mindenre kiterjedő tájékozottságát (I 378 skk.: The accuracy of T.). Itt van szó — egyebek közt — a köztársasági *nobilitas* élő tagjainak a principatus viszonyai közt is megfigyelhető jelentőségéről, a *másik két* triumvir utódainak az uralkodó házzal való összefonódásáról, valamint egy „rivális csoport” formálódásáról, amely Sulla, Crassus és Pompeius lezármasztottait fogta össze: „Hence rivalry, rancour, and peril” (I 380).²

Ebben az összefüggésben kerül sor a „kezdő” Tiberius hezitálásának bemutatására (Ann. I 11), a császárnak arra a kijelentésére, hogy egyes-egyedül az isteni Augustus szelleme volt *tantae molis capax*; ő maga (Tiberius) mint az uralkodói feladatok volt *részese* megtapasztalta a birodalmi gondok viselésének súlyát (*regendi cuncta onus*); éppen ezért az oly sok kiváló személyiségre támaszkodó közösségben ne halmozzanak mindent *egyre*... Syme itt nem részletezi Tacitus „akkurátusságát”, és a kényes *capax* szó tolmácsolásában is beéri a kényelmes (*capable*) megoldással; nem tér ki a tudatosnak feltételezhető vergiliusi reminiscenciára (Aen. I 33 *tantae molis erat*...), sem az *omnia ad unum deferre* előzményeire: *postquam... omnem potentiam ad unum conferre pacis interfuit* (Hist. I 1,1), illetve Cicero zsarnok-jellemzésére (De re p. III 17,27): *si ... omnes ad eum* (*sc. improbum!*) *honores, omnia imperia, omnes opes, omnes undique copiae conferantur*...

Itt (Asinius Gallus tapintatlan kérdésével, illetve L. Arruntius személyével kapcsolatban olvasunk az utódlás gondjaival foglalkozó Augustus helyzetfelméréséről (380: what might be the capacity for empire of certain senators): *M. Lepidum dixerat capacem, sed aspernantem, Gallum Asinium avidum et minorem, L. Arruntium*

² L. fentebb a Crassus-tanulmányban: 101 sk.

non indignum, et si casus daretur, ausurum (13,1). Sajnos, Syme ebben az esetben is elegendőnek találja a hozzátétőleges körülírást: „M. Lepidus... *had the parts*³ but not the ambition...”

Később, Hadrianus trónra jutásának tárgyalása során Syme visszatér ugyanerre a jelenetre (II 485: „When near to his end the Princeps held discourse about the ambitions and *capacities* of three important consulars”), majd a *negyediknek* említett Cn. Piso nevéhez fűzött — utólagos? — megjegyzéssel kapcsolatban azt írja, hogy a „*capax imperii*” személyekről véleményt nyilvánító uralkodó „announces the doom of any man he names”, mintegy bejelenti az illetőre váró végzetet. Nero — annak idején — az idős Memmius Regulusra bízta volna az államot (Ann. XIV 47,1), amihez Tacitus nem állja meg, hogy meg ne jegyezze: *vixit tamen post haec quiete defensus*. (Syme II 486,1: „Not a good anecdote.”) Nerva utódlási elképzeléseiről nincs tudomásunk; Traianus (a *Historia Augusta* Hadrianus-életrajzának hiteltelen közlése szerint: 4,8) Neratius Priscusra (is) gondolt, de egy bizonytalan anekdota *más* „*capax imperii*” jelöltjéről (Iulius Servianusról) is tud. S végül: Nero áldozatai közt is szerepel egy „nyilván *capax imperii*” egyéniség: Cn. Domitius Corbulo (I 486,4, ill. 579).

Megismételjük: kár, hogy Syme egyetlen esetben sem próbálta világosan, félreérthetetlenül tolmácsolni a következőketesen latinul idézett vagy anglicizált latinsággal érzékeltetett jelentésű kifejezést. Ha tehát a *capax (imperii)* valódi értelmét tisztázni akarjuk, ajánlatos, sőt elkerülhetetlen áttekinteni az *-ax* végződésű mellékneveket. Előrebocsátjuk, hogy akárhány esetben csak a szövegösszefüggés vagy az író (sejthető) szándéka dönthet a jelentés árnyalatának megállapításában. Például a római *pater familias* (ill. *bonus colonus*) catói jellemzésében (*vendacem, non emacem esse oportet*) esetleg elbizonytalanodhatnánk: az önellátó római gazda minél többet vigyen eladásra, és minél kevesebbet vásároljon mástól.

Tehát:

audax (audeo): ‘merész’ (eredetileg a. m. *avidus*, vö. Plaut., Men. 731; 1003; 1050; Ed. Nordern ad Verg. Aen. VI 624), akár jó (‘bátor’), akár rosszálló értelemben (‘vakmerő’, *temerarius*), szemben a mindenkor pozitív jelentésű part. imp.-mal: *tu ne cede malis, sed contra audentior ito!* (Verg., Aen. VI 95).

bibax (bibo): egyértelműen rosszálló: ‘iszákos, részeges’, vö. *Bibulus, Bibaculus* (vagy akár a magyar Bibó).

contumax (GL VII 76,7 *a contemnendo vel a tumore*): ‘makacs, megátalkodott’, tkp. ‘felfuvalkodott’.

currax (curro): nagyon ritkán használatos szó, a. m. ‘futkározó, elcsellengő’ (*servus c.*); vö. *cursitans*, illetve *fugitivus*; a *cursor* mást jelent (vö. Papirius Cursor).

edax (edo): egyértelműen elítélő: ‘falánk, nagyevő’.

efficax (efficio): ‘aki mindent véghezvisz, hatékony, hathatós’.

emax (emo): l. fentebb.

³ A. m. ‘adottság, képesség, tehetség’ (Országh L.).

ferax (fero): ‘termékeny’, persze van ország, amely mérges füveket terem (Hor., Ep. V 22 *venenorum ferax*).

fugax (fugio): általában a. m. ‘megfutamodó’, de jelentheti pl. az idő gyors múlását is (*fugaces anni*); „eliramlik az élet”.

fūrax (fūr): egyértelműen a. m. ‘lopós’.

loquax (loquor): általában a. m. ‘bőbeszédű, fecsegő’, de jelentheti pl. a víz csobogását vagy a békák brekegését is.

mendax: nem a *mentior*-ral, hanem a *mendum*-mal függ össze; tkp. a. m. ‘qui ne s’exprime pas correctement’ (Ernout—Meillet), vö. Gell., N. A. XI 11.

minax (minor): ‘fenyegető(ző)’.

morax (moror): ‘késedelmeskedő’.

mordax (mordeo): ‘harapós’.

petax (peto): ‘vmire törő, mohó’, vö. *petulans, petulcus; haedi petulci dicti ab appetendo* (Serv. ad Verg. Georg. IV 10).

procax (precor, posco): ‘követelőző, szemtelen’.

pugnax (pugno, pungo): ‘öklöző, verekedő, harcias’.

rapax (rapio): ‘ragadozó’ (Hor., Sat. II 2,40 a farkasokról, C. IV 4,50 a Harpyiákról); *Harpax* (ἁρπάξω) a plautusi Poenulus martalóc zsoldosának ‘ragadozó’ szolgája (655: *hostis vivos rapere soleo ex acie*), vö. Arist., Neph. 351; Equ. 137; Xen., Mem. III 1,6; Mt. 7,15 a belül ‘ragadozó farkas’ hamis prófétákról.

sagax (sagio): ‘szaglálódó, jó szimatú’.

salax (salio): ‘zum Bespringen bereit, buja’.

sequax (sequor): ‘vkit nyomon követő, vki mellől nem tágitó’, vö. Lucr. II 47 *curae sequaces*; Hor., C. III 1,40; az ige a „kullancs”-szatírában (I 9) négyszer is ismétlődik.

sternax (sterno): ‘qui (sc. equus) facile sternit sedentem’ (Serv. ad Verg. Aen. XII 364) — a nehezen betörhető, makrancos (*recalcitrans*) lóról, amely a rajtaültöt leveti és ‘elteríti’.

susplicax (suspicio, suspicor): ‘gyanakvó’.

tenax (teneo): ‘vmit (erősen) tartó, vmi mellett (dicséretesen) kitartó’, — amely tulajdonság azonban *pertinacia*-ba is átcsaphat, vö. Plaut., Capt. 289; Ter., Ad. 870; Quint. XI 1,90.

trahax (traho): tréfás plautusi képzés (Persa 470); ‘örömet vonó, ragadozó, kapdosó’ (Páriz Pápai F.).

vendax (vendo): l. fentebb.

verax (verus): ‘aki megmondja az igazat’.

vivax (vivo): ‘sokáig élő, szívós’.

vorax (voro): ‘(sokat) elnyelő, nagyétű, falánk’.

Mit kezdjünk most a *capio*-ból képzett *capax*-szal?

Ha számba vesszük az alapige jelentését ('kap, megfog, megragad'), akkor a *capax*-ot máris elbizonytalanodva fordítjuk — amint általában szokás — 'képes'-nek (alkalmasnak stb.). A német *fähig*, *Fähigkeit* többet árul el a szó eredeti jelentéséről, amennyiben azonos töből származik, mint a *fangen* ige; régies alakja *fahen*; *Fähe* a. m. 'nőstény állat' (vö. *empfangen*, *concupere*; magyar 'fogan, fogamzik', a kiültetett palánta is 'megfogja'). Gondoljunk azonban 'fog' szavunkra is (nomen verbum): a mi fogunk nem 'eszik', mint a görög ὄδωσ vagy ὄδων (vö. lat. *dens*, ἔδω, de végső soron ide tartozik még a német *Zahn* és az angol *tooth* is), hanem megfogja a rágnivalót. Ez azonban nem finnugor különlegesség, hiszen a latinban is találkozunk *rapaces dentes*-szel (Veget. VI 1,1; németül is *Fangzähne* vagy *Fänger*; másik 'fogó' szervünk németül: *Finger*). Hivatkozhatunk azonban Ciceróra is, aki a teremtett világ célirányos elrendezéséről szólván (De nat. deor. II 47,121 sk.) egymás után háromszor használja a *capesso* igét az élőlények táplálékának *foggal-körömmel* történő megragadására: *animalia cibum partim oris hiatu et dentibus ipsis capessunt, partim unguium tenacitate accipiunt*. (Vö. még II 54,134: *dentes acuti morsu dividunt escas*.) És ha már a fogásnál tartunk (vö. *piscicapus*, *urbicapus* stb.): az olasz *caccia* ('vadfogás, vadászat') ugyanúgy a *capio* — másik — gyakorító továbbképzéséből (*captio*) származik,⁴ mint az angol *to catch* ('catch as catch can').

Még közelebb vezet a *capax* jelző megértéséhez Ovidius alvilág-leírása (Met. IV 139 *capax urbs*, Fr. Bömer kommentárjával; vö. Hor., C. III 1,16 *capax urna*): amiképpen a görög Hadés πολυδέκτης, πολυδέγμων, πανδοκεύς stb., tehát „sokakat (mindenkit) befogadó”, úgy lehet a halottak birodalma is *capax*, amely *omnes animas accipit* (441; vö. Mart. XII 52,11), de a lelkeket nem csak befogadja, hanem zsákmányként meg is ragadja és többé el nem engedi: Trag. inc. 250 *stagna capacis Averni*; Verg., Georg. II 492 *strepitumque Acherontis avari*, „qui ne rend point sa proie” (Plessis); Hor., C. II 18,30 *rapax Orcus*; Sen., Herc. f. 659 *regnum capax*.

Mindezek után a *capax*-szal vészesen egybehangzó *rapax* (vö. *accipit*,⁵ *appetit*, *arripit*,⁶ *capessit*...) segítségével próbáljuk most a kérdéses tacitusi passzusokat értelmezni.

⁴ L. G. Devoto: Storia della lingua di Roma. ²Bologna 1944, 282. — Az olasz *cacciamosche* a. m. „légycsapó”, az angol *catcher* (meg a német *Ketscher*) a. m. 'lepkeháló'.

⁵ És *accipiter*! Különbőn a vergiliusi *Capys* neve is Servius szerint (*ad Aen.* X 145) valamilyen ragadozó madarat (vadászsolymot?) vagy 'görbeujjú embert' jelent. — A Walde—Hoffmann-féle etimológiai szótár az ieu. **gap-* tövel kapcsolatban utal a magyar *kap* igére is („Lautgebärde des raschen Zugreifens, Schnappens”), vagyis *Capys* a. m. 'Greifer'.

⁶ Vö. Plaut., Persa 705 *Quodsemel arripides numquam eripides* — „nach Aristophaneischer Manier gebildet” (*W. Freund*). — A *capere* — *rapere* fatális egybehangzását akárhány példával szemléltethetjük. H. Heubner (*ad Tac. Hist.* IV 39,2 *Domitianus praetura cepit*) okkal hivatkozik a Thes. anyagára (III 327, 77 sqq.: c. magistratus, honores sim.; vö. Ann. VI 43,1 *delectus diademati capiendos dies* az uralkodói korona elnyerésének kitűzött napjáról), csak Tacitus szóhasználatának *amphiboliáját* nem érzi: a fiatal Domitianus (IV 2,1 *nondum ad curas intentus*...) a senatustól készségesen megszavazott praeturát (IV 3,4) az adott helyzetben 'átvette', 'elfoglalta' (*cepit*)? Vagy inkább csak apja hatalmi helyzetének fedezékében, nem éppen jogszerűn 'megkaparintotta'? Néhány sorral lejjebb az Aquilius Regulus delatori buzgólkodá-

Solam divi Augusti mentem tantae molis capacem (Ann. I 11,1): Hajdani fordításunkat („csak az isteni Augustus tehetsége bírt meg ekkora terhet”) ma — arra a bizonyos tacitusi *innuendo*-ra gondolva — olyanformán módosítanók, hogy Octavianus céltudatosan pályázott az „egyedül elviselhetetlen teher” vállalására, és azt — *quod semel arripuit* — 27 után nem is volt hajlandó másokkal megosztani. Azoknak a figyelmébe, akik a *capax* ‘befogadó’ jelentését itt is megfelelőbbnek találnák (vö. pl. Ernout — Meillet s. v. *capax*: „qui peut contenir, capable, spacieux”), Papirius Cursor liviusi jellemzését (IX 16,13) ajánlom. A legendás hős itt *cibi vinique capacissimus*-ként szerepel, vagyis „nagyevő és -ivó” volt; „étellel-itallal eltöltekezve” aligha válhatott volna a gyorslábú (ποδότης) Achilles római megtestesítőjévé. *Capax* itt a. m. *adpetens*; vö. Gell., N. A. XVI 3,2 *edundi adp.*; Tac., Hist. IV 83,3 *voluptatum*; *ibid.* III 39,2 (Blaesusról, aki *nem vágyott* uralkodói hatalomra): *non principatus adp.*

Nem könnyű, de nem is reménytelen a számba jöhető utódok augustusi megítélésének pontosabb fordítása sem (Ann. I 13,2): „M. Lepidust olyannak mondotta, aki *készséggel kapna rajta* (már mint a főhatalmon), de úgy tesz, mintha nem kérne belőle; Asinius Gallus nem titkolja ambícióit, csak éppen kellő tehetség híján; L. Arruntius nem volna méltatlan pályázó, és alkalomadtán lenne is hozzá mersze.” — A Syme szerint „nyilván *capax imperii*” Corbulo más történeti-politikai körülmények közt *homo novus* volta ellenére is nyilván gondolhatott volna az imperatori cím elnyerésére.

Ami Traianus „kapacitását” illeti, Syme játékosan utal a lefordíthatatlanul hagyott *capax imperii* szókapcsolatra, de adoptálásának körülményeit (hogy ti. kinek-kiknek a pártfogásával *vágott elébe* — *occupavit* — a többi jelöltnek) nem említi. Végül a Historiae jól ismert helyéről: Galba (I 49,4 *omnium consensu capax imperii, nisi imperasset*) „köztudomásúlag — ebben teljes az egyetértés — mindent megtett, hogy a trónt megkaparintsa, de már uralkodói feladatainak megfelelni képtelen volt”. Titus tehetségét ismerve természetesnek találták, hogy *minél különb hatalmi állásra pályázik* (Hist. II 1,2 *Titi ingenium quantaecumque fortunae capax*); a *kingmaker* Mucianus

sa körül kirobbant senatusi vitáról olvasunk: a vádló azt veti a szemére, hogy *nem kényszerből* vállalkozott aljas szerepére, hiszen kora miatt nem kellett rettegnie Nero féltékenységétől (IV 42,3 *nondum honorum capax aetas, nihil quod ex te concupisceret Nero, nihil quod timeret*). A kérdéses kifejezést fordíthatnók szabadon ‘még nem esélyes’-sel (W. Boetticher: „dein Alter war zu Ehrenämtern noch nicht reif”), de az eddigiek alapján inkább így: »fiatal korodnál fogva még nem is törhettél volna magasabb tisztségekre«. Egyértelmű az alapige jelentése P. Suillius invektívájában (Seneca ellen, Ann. XIII 42,4): *Romae testamenta et orbos indagine eius capi* (az örökségvadász kerítőhálójáról). — Tacitus jelzői nem akárminek árulják el valódi jelentésüket. Itt most csak a Dialogus egyik (következtesen félreértett) helyére hivatkozunk (40,2): „Sem a makedónok, sem a perzsák, sem egyetlen más nép ékesszólásáról nincs tudomásunk, *quae certo imperio contenta fuerit*.” Vagyis amely nép az abszolút monarchiával (*certum imperium*?) „meg volt elégedve”? Nyilvánvaló, hogy szó sincs itt „elégedettségéről”, csakis feszesen tartott gyeplőről (*contineri* a. m. *coerceri, cohiberi*); vö. Ant. Tan. 31 (1984) 38 sk. = Dragma I 235. — *Ad vocem 'capax'*: egyik napilapunk 2001. aug. 3-i számában azt olvastuk, hogy „Moszkva nagyon sokat *kapacitált* a 750. évforduló ünnepségeiből”. *No comment*.

beszédében (II 77,11) is úgy szerepel, mint *capax iam imperii*, vagyis Vespasianusnak már az idősebb fia is hovatovább „eséllyel szállhat be a hatalmi harcba”.

Még egy ide illőnek érzett *Horatianum*: Az Augustus-levél vége felé olvasható körülményes *recusatio* egyik tétele szerint (257 sk.): *neque parvum carmen maiestas recipit tua*. Ezt kommentárunkban szerénykedő szójátéknak magyaráztuk a költő tehetségének és művének ‘kicsinyságával’, illetőleg Augustus kivételes közjogi helyzetének ‘nagyobbságával’, amely esetleg fordítva is megállna: *neque parvum carmen maiestatem recipit tuam* (vagyis holmi *kicsinyke* költői mű be sem fogadhatná az uralkodó *nagyságát*). Az értelmezés a *recipit* jelentésén múlik; C. O. Brink kommentárja szerint (p. 259) a. m. „receive as adequat, i. e. accept, admit”, miszerintünk „nem is tartaná érdemesnek arra, hogy elfogadja”, *aquila non captat muscas*: Ófelsége *nem tart igényt* holmi *parvum carmen*-re.

Időben és térben távoli, de latin örökségünk ébrentartása szempontjából nagyon is ide kívánczó párhuzamra hívta fel figyelmemet Mikszáth Kálmánnak egy nálam különb ismerője: A „Nagy kutya a vicebíró” c. novella hősének „két vaskeze erősen maga felé húzott”, és „amit egyszer mereven befelé fordított ujjai közé kaparintott, az ki nem jött onnan egykönnyen”. Ezért hívták a „diákizáló öreg urak *Kápe-rápe* Mihálynak”. *Verbum non amplius addam*.

SUMMARY

It appears from this paper (also to be read in German in the collective volume edited to the memory of H. Petersmann, Heidelberg) that the often quoted Tacitean word-group does not mean as it is usually explained (not even Sir Ronald Syme undertook to give its exact, unmistakable translation) i.e. it does not mean “who is able (or suitable) for reigning”, but it denotes “who (in possession of his capacity or according to the intention of his political environment) *would catch the power*, who strives with whatever kind of means, with tooth and nail after the power”.